

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Närvarande

Brändö	Marianne Karlström	Förbundsstyrelsen	Nina Fellman
Eckerö	Anders Svebilius	Förbundsstyrelsen	Egil Mattsson
Finström	Lene-Maj Johanson	Förbundsstyrelsen	Jana Eriksson
Föglö	Ulf Lindholm	Förbundsstyrelsen	Christina Nukala-Pengel
Geta	Ingvar Björling	Förbundsstyrelsen	Sven-Anders Danielsson
Hammarland	Lars Häggblom	Förbundsstyrelsen	Katarina Dahlman
Jomala	Tage Eriksson	Ekonomichef	Jenny Tildeman
Kumlunge	Fritz Lundgren	Personalchef	Sarah Holmberg
Kökar	Harry Holmström	Kvalitets- och metodchef	Jimmy Hellgren
Lemland	Erica Scott	Områdeschef	Susann Peltonen
Lumparland	-	Områdeschef	Paulina Eklund
Mariehamn	Arne Selander	Områdeschef	Pamela Sjödahl
Saltvik	Berit Hampf		
Sottunga	Rosita Stenros		
Sund	Petter Johansson		
Vårdö	Krister Johansson		

Ordförande
Berit Hampf

Sekreterare
Katarina Dahlman

Protokolljusterare
Tage Eriksson

Protokolljusterare
Ingvar Björling

Protokollet framlagt 18.11.2024

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Föredragningslista för Kommunernas socialtjänst förbundsstämma

Sammanträdestid: 15.11.2024 kl. 13.00-14.20

Sammanträdesplats: Itiden

§ 20 Sammanträdet öppnande

§ 21 Val av mötesordförande

§ 22 Fastställande av röstlängd för sammanträdet

§ 23 Sammanträdet beslutförhet och laglighet

§ 24 Godkännande av föredragningslistan

§ 25 Val av protokolljusterare

§ 26 Tilläggsbudget 2024

§ 27 Avgifter och taxor 2025

§ 28 Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027

Bilagor

1. Avgifter och taxor 2025
2. Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027
3. Utlåtanden från kommunerna
4. Svar från KST med anledning av utlåtandena

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 20 Sammanträdets öppnande

Enligt Kommunallagen, § 40, öppnas sammanträdet av den ledamot som längst innehaft ett uppdrag i fullmäktige och denne leder ordet tills ordförande och vice ordförande har valts.

Beslut:

Stämman öppnades av Berit Hampf.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 21 Val av mötesordförande

Stämman väljer mötesordförande.

Beslut:

Stämman beslöt utse Berit Hampf till ordförande och Katarina Dahlman till sekreterare.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 22 Fastställande av röstlängd för sammanträdet

Enligt grundavtalet för Kommunernas socialtjänst k.f. § 6 har varje kommun en röst per påbörjat femhundra invånare i respektive kommun per 31.12 året före.

Beslut:

Totala antalet röster:

Brändö	1	Kökar	1
Eckerö	2	Lemland	5
Finström	6	Lumparland	1
Föglö	2	Mariehamn	24
Geta	2	Saltvik	4
Hammarland	4	Sottunga	1
Jomala	12	Sund	2
Kumlinge	1	Vårdö	1

Totalt 69 röster

Närvarande röster:

Brändö	1	Kökar	1
Eckerö	2	Lemland	5
Finström	6	Mariehamn	24
Föglö	2	Saltvik	4
Geta	2	Sottunga	1
Hammarland	4	Sund	2
Jomala	12	Vårdö	1
Kumlinge	1		

Totalt 68 närvarande röster

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 23 Sammanträdets beslutförhet och laglighet

Enligt grundavtalet för Kommunernas socialtjänst k.f. § 7 är förbundsstämman beslutfört, då minst två tredjedelar (2/3) av representanterna är närvarande och invånarantalet i de kommuner som är representerade vid mötet är minst hälften av det sammanlagda invånarantalet i kommunalförbundets medlemskommuner.

Enligt grundavtalet § 9 ska kallelse till förbundsstämman skickas elektroniskt till av medlemskommunen uppgiven e-postadress minst fjorton (14) dagar före stämman.

Beslut:

Sammanträdet konstaterades lagligen sammankallat och beslutfört. Det var 15 av 16 kommuner närvarande och invånarantalet i de kommuner som var representerade var 30 175. Det sammanlagda invånarantalet i kommunalförbundets medlemskommuner är 30 541.

Marianne Karlström, Arne Selander och Egil Mattsson deltog på distans.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 24 Godkännande av föredragningslistan

Beslut:

Stämman beslöt godkänna föredragningslistan.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 25 Val av protokolljusterare

För justering av dagens protokoll utses två protokolljusterare.

Protokolljusteringen äger rum måndagen den 18.11.2024 kl 13.00 på Skarpansvägen 30.

Beslut:

Stämman utsåg Tage Eriksson och Ingvar Björling till protokolljusterare.

Protokollet justerades omedelbart efter mötet den 14.11.2024 kl 14.20 i Kvarteret iTiden.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 26 Tilläggsbudget 2024

§ 128/FST 25.10.2024

En helårsprognos för 2024 har gjorts upp på basen av den information som finns tillgänglig om utfallet hittills, se bilaga 2. Prognosen indikerar att verksamhetskostnaderna kommer att bli högre än budgeterat och så även kommunernas betalningsandelar.

I prognosen antas intäkter från understöd och bidrag avseende skyddshem, utbildningskostnader och företagshälsovård utfalla enligt budget. Projektet Framsteget har startats upp under året antas därför inte förbruka årets budgeterade medel till fullo. Budgeterade ESF-medel är 200 000 och prognosen indikerar 80 000 euro. Det är oklart huruvida det budgeterade understödet om 200 000 euro från landskapet kommer att inflyta, varför det inte tas upp som en intäkt i prognosen.

Övriga verksamhetsintäkter förväntas bli 105 000 euro högre än budgeterat, främst tack vare ersättningar från ÅHS avseende vissa klienters kostnader för boende utanför Åland. Därtill har försäkringsersättningar enligt trafikförsäkringslagen avseende klienter med serviceboende enligt handikappservicelagen redovisats som intäkter, medan de har budgeterats som kostnadsminskningar.

Verksamhetskostnaderna prognostiseras till 36,7 Meur jämfört med budgeterade 36,0 Meur.

Den uppgjorda helårsprognosen visar i dagsläget på en överskridning av budgeterade verksamhetskostnader om 641 000 euro.

Löner och lönebikostnader uppskattas ligga 0,9 Meur under budget:

- Inom personlig assistans (verksamhetsområdet funktionservice) har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett, där personalkostnaderna förväntas bli 258 000 euro lägre än budget.
- Personalkostnaderna för sjuk- och semestervikarier förväntas bli 364 000 euro lägre än budgeterat.
- Arvoden för närståendevård förväntas bli 158 000 euro högre än budgeterat.
- Verksamhetsområdena barnskydd samt tidigt stöd för barn och familj har inte haft full bemanning, varmed löner och lönebikostnader förväntas ligga under budgeterade nivåer.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

- Projektet Framsteget inom verksamhetsområdet vuxensocialarbete har inte startats upp direkt vid årets början och budgeterade löner och lönebikostnader kommer därför att underskridas.
- Förbundets semesterlöneskuld prognosticeras öka med 200 000 euro baserat på antagandet att antalet årsverken stiger till 270 (jämfört med 259,59 för 2023) och att skulden per årsverke ökar i samma takt som förbundets löneförhöjningar. Budgeten för 2024 har inte tagit höjd för en ökning av semesterlöneskulden.

Köp av tjänster uppskattas ligga 1,5 Meur över budget.

Inom **personlig assistans** förväntas en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och har i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen. Den totala ökningen av köpta tjänster inom personlig assistans uppskattas till 941 000 euro jämfört med budget och 968 000 euro jämfört med föregående år.

Färdtjänst och stöd för rörligheten uppskattas överskrida budget med 395 000 euro och därmed bli 222 000 euro högre än 2023.

Färdtjänst	2021	2022	2023	Prognos 2024
Antal klienter per 31.12	430	553	588	
Antal resor	7 530	40 930	45 369	
	1 471			
Kostnader, euro	353	1 942 738	2 273 448	2 476 000
Kostnader, euro per klient	3 422	3 513	3 866	

Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna har ökat väsentligt varje år, då fler klienter är i behov av den här typen av service och priset per kilometer har stigit. Man har konstaterat att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Självrisker för färdtjänsten följer kollektivtrafikens taxa, vilken ändrades per den 1 januari 2022, så att den är 2,50 euro per enkel resa oberoende av resans längd. Innan dess varierade taxan mellan 2,00 och 4,50 euro beroende på resans längd. Antalet färdtjänstresor under 2023 var 45 369. Beräkningen $(4,50 - 2,50) \times 45\,369$ ger vid handen att den förändrade kollektivtrafikstaxan innebär en ökad kostnad om maximalt 90 738 euro per år. Därutöver antas den sänkta självrisker ha bidragit till ett ökat nyttjande av färdtjänsten, vilket också innebär ökade kostnader. Ovanstående omständigheter har medfört ökade kostnader för KST, vilket inte har kompenseras från landskapets sida.

Köp av boendeplatser på och utanför Åland inom verksamhetsområdet funktionservice uppskattas överskrida budget med 587 000 euro.

För boendeplatserna på Åland förväntas vårddygnen minska jämfört med budget, medan vårddygnen utanför Åland uppskattas öka. Utgifter för socialpsykiatriskt boende utomlands är mycket krävande och dygnspriserna per boendeenhet har tenderat att stiga med 10–30 % under det senaste året.

KST har under delar av året haft en klinikfärdig klient som inte har kunnat tilldelas en boendeplats, varför klinikfärdigavgifter för denna har upptagits i prognosen. Utgifterna för klinikfärdigavgifter för färdigbehandlade klienter i behov av psykiatrisk omsorg är årligen en betydande utgift. I dagsläget finns inte en snabb lösning för detta. Det tar i regel 1–3 månader att få en plats från utskrivningsdatumet och ÅHS debiterar 1 359 euro per dygn under väntetiden. I årsprognosen har kostnader för klinikfärdigavgifter om totalt 208 000 euro upptagits.

Barnskyddets köp av tjänster prognosticeras bli 317 000 euro lägre än budget till följd av färre vårddyggn för institutions- och eftervård.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Förbundets kostnader för understöd förväntas bli 121 000 euro högre än budget, främst till följd av ökade kostnader för **utkomststöd**.

Utkomststöd	2021	2022	2023	Prognos 2024
Antal hushåll	438	386	388	
Antal personer	748	639	622	
Antal ansökningar				
Anlänt under perioden	2 302	1 853	2 324	
Begäran om utredning sänd	557	376	553	
Beslut gjorts	2 302	1 853	2 324	
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan	3	4	3	
Kostnader				
Utkomststöd, euro	1 189 186	1 090 946	1 034 222	1 313 000

Flera sociala förmåner, som för många utkomststödmottagare är den huvudsakliga inkomstkällan, har blivit nedskurna vilket troligtvis bidrar till de ökade kostnaderna inom utkomststödet. Regeringen har beslutat om förändringar i arbetslöshetsförmånerna som träder i kraft under 2024. Dessa inkluderar bland annat en förlängning av självrisktiden, avskaffandet av barnförhöjningen och slopandet av det skyddade beloppet för arbetsinkomst. Inom bostadsbidraget har sänkningar gjorts från och med 1.4.2024, vilket påverkar den enskilda individen från tidpunkten för bidragets årliga justering. Vidare upphör bostadsbidraget för ägobostäder per 1.1.2025.

Enligt lag är utkomststödet ett ekonomiskt stöd inom socialvården som beviljas i sista hand, där andra sociala förmåner ska utgöra den primära inkomstkällan. Nedskärningarna i de sociala förmånerna riskerar nu leda till att fler låginkomsttagare tvingas söka utkomststöd. När de primära förmånerna minskar ökar i stället andelen utkomststöd, vilket leder till ökade kostnader.

Statistiken för perioden 1.1-30.6.2024 visar inte någon ökning av antal hushåll eller personer jämfört med år 2023. Handläggare upplever dock en ökning av antalet förstagångssökande. Dessa får sina boendekostnader beaktade utifrån de faktiska kostnaderna under de första tre månaderna, vilket innebär att de kan få stöd för högre boendekostnader än vad som normalt godkänns inom utkomststödet. Detta kan vara en möjlig orsak till ökade utkomststöds-kostnader.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Ökade räntekostnader för ägobostäder samt generellt stigande kostnader i samhället påverkar också utfallet för utkomststödet. Till exempel indexjusterade Ålands landskapsregering grunddelsbeloppen från och med februari, vilka ökade med 7,9 %.

Det grundläggande utkomststödet beviljas enligt lag och KST har således ingen möjlighet att påverka beviljandet av det grundläggande stödet, eftersom det är en subjektiv rättighet. KST kan fastställa och justera servicenivån för det kompletterande och förebyggande utkomststödet, men beviljandet ska trots detta alltid baseras på en individuell bedömning av den enskildes behov.

Förutom löner och lönebikostnader, köp av tjänster och understöd uppskattas övriga verksamhetskostnader ligga nära budget. Avskrivningarna förväntas bli lägre än budgeterat. Finansnettot förväntas bli sämre än budgeterat, främst på grund av beräknade dröjsmålsräntor om 166 000 avseende tvistiga klinikfärdigavgifter till medlemskommuner och ÅHS.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman en tilläggsbudget för 2024 om

- Lägre intäkter avseende understöd och bidrag om 221 000 euro
- Ökade kostnader för utkomststöd om 173 000 euro
- Ökade kostnader för köp av boendeplatser om 468 000 euro
- Ökade finansiella kostnader om 186 000 euro
- Minskade avskrivningar om 104 000 euro

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 26/Förbundsstämman 15.11.2024

Beslut:

Förbundsstämman beslöt godkänna förslaget.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 27 Avgifter och taxor 2025

§ 130/FST 25.10.2024

Enligt grundavtalet § 8 ska förbundsstämman fastställa grunderna för förbundets avgifter.

Ett förslag på avgifter och taxor för 2025 återfinns i bilaga 6. Ändringar jämfört med 2024 års taxa är gulmarkerade.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att avgifter och taxor för 2025 fastställs enligt bilaga 6. Indexjusteringar och eventuella lagändringar uppdateras i dokumentet på tjänstens vägnar.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 27/Förbundsstämman 15.11.2024

Avgifter och taxor 2025 enligt bilaga 1.

Beslut:

Förbundsstämman beslöt godkänna förslaget.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 28 Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027

§ 50/FST 21.5.2024

Förbundsstämman beslöt 15.12.2023 om en ökning av verksamhetskostnaderna om 4 % per år för planåren 2025–2026. Detta innebär för 2025 4 % av 35 968 000 euro, d.v.s. 1 439 000 euro. Ramen för budget 2025 är således 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

Representanter från verksamhetsområdena presenterar sina förslag till verksamhetsförändringar, se bilaga 7. Dessa kommer att behöva prioriteras för att rymmas innanför budgetramen.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att förvaltningen tar fram ett budgetdokument utifrån budgetramen år 2025 om maximalt 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 111/FST 17.9.2024

Budgetram

Enligt styrelsens beslut § 50 per 21.5.2024 fastslogs en budgetram för 2025 om maximalt 37 407 000 euro i verksamhetskostnader.

Verksamhetsförändringar

Inför budget 2025 föreslås att verksamhetsområdet funktionservice delas, så att **specialomsorgen blir ett skilt verksamhetsområde** som leds av en områdeschef och en servicechef. Detta görs för att få mer jämnstora verksamhetsområden, minska arbetsbördan för såväl områdeschefen för funktionservice och servicechefen för boende och sysselsättning.

Verksamhetsområdet funktionservice har utgjort mer än 70 % av KST:s verksamhet (räknat både i kostnader och personal) och det har visat sig vara för stort. Servicechefen för boende och sysselsättning har inte har kunnat få tillräckligt med stöd och integreringen av specialomsorgen till KST inte har lyckats fullt ut. Tidigare hade specialomsorgen ett eget

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

kommunalförbund och nu har man upplevt att specialomsorgen har kommit för långt ifrån beslutsfattandet. Såväl klienter som intresseorganisationer och personal har påtalat en upplevd försämring. Därtill har kvalitetskriterier, uppföljning, utveckling och budgetarbete blivit lidande.

Tudelningen av verksamhetsområdet förväntas i stort genomföras inom ramen för befintlig budget genom en omfördelning av ansvar inom KST:s ledningsgrupp.

För att stävja kostnadsökningarna inom boendeplatserna i och utanför Åland har ett förslag om **socialpsykiatriskt lägenhetsboende** lagts fram. Genom att öppna ett socialpsykiatrisk boende på Åland skulle man få ner vårddygnspriserna, minska kostnadsposten för klinikfärdiga klienter och samtidigt stärka klientsäkerheten genom ökad uppföljning och insyn. Dessutom skulle det gynna flertalet klienter att få stanna på Åland där de friska och stabiliserande faktorerna som ger trygghet i livet redan finns. Ett uppbrott från hemmiljön är inte alltid gynnsamt för rehabiliteringen och stödjer inte heller klienten att bättre hantera livet i vardagen här hemma.

Ett socialpsykiatriskt lägenhetsboende skulle bygga ut kedjan mellan heldygnsvård och sporadiskt boendestöd i den utsträckning det nu erbjuds. Det socialpsykiatriska lägenhetsboendet skulle dels kunna vara en långvarig lösning, dels en trappstegsmodell där klienten får aktivt stöd till ökad självständighet i livet trots utmaningar i form av kronisk eller långvarig sjukdom.

En förutsättning för förverkligande av socialpsykiatriskt lägenhetsboende är att KST får tillgång till lägenheter och att personalrekryteringen lyckas. Även tidsplanen är beroende av dessa nyckelfaktorer. Då osäkerhetsfaktorerna är många kring detta prioriterade projekt har budgeten för 2025 utformats utifrån de förutsättningar som gäller idag, alltså en situation utan socialpsykiatriskt lägenhetsboende. Trots detta fortsätter arbetet med att förverkliga projektet.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Resultaträkning

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter			
Ersättningar från kommuner	28 784	30 096	31 712
Övriga försäljningsintäkter	94	50	95
Avgiftsintäkter	890	913	859
Understöd och bidrag	393	790	578
Övriga verksamhetsintäkter	634	404	488
Verksamhetsintäkter totalt	30 795	32 253	33 731
Verksamhetskostnader			
Löner och arvoden	-15 358	-17 212	-17 327
Lönebikostnader	-3 134	-3 410	-3 279
Köp av tjänster	-12 552	-11 633	-12 765
Material, förnödenheter och varor	-764	-912	-796
Understöd	-1 450	-1 585	-1 825
Hyreskostnader	-1 099	-1 192	-1 387
Övriga verksamhetskostnader	-28	-25	-25
Verksamhetskostnader totalt	-34 385	-35 968	-37 403
Verksamhetsbidrag	-3 589	-3 715	-3 672
Landskapsandelar	4 092	4 280	4 259
Finansiella intäkter och kostnader	-210	-84	-152
Årsbidrag	294	481	435
Avskrivningar enligt plan	-304	-491	-445
Räkenskapsperiodens resultat	-10	-10	-10
Förändring i avskrivningsdifferens	10	10	10
Räkenskapsperiodens över-/underskott	0	0	0

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Verksamhetsintäkter

Verksamhetsintäkter Belopp i 1 000 euro	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget förändr
Ersättningar från kommuner	28 784	30 096	31 712	1 615
Övriga försäljningsintäkter	94	50	95	45
Avgiftsintäkter	890	913	859	-54
Understöd och bidrag	393	790	578	-213
Övriga verksamhetsintäkter	634	404	488	84
Verksamhetsintäkter totalt	30 795	32 253	33 731	1 478

Förbundets verksamhetsintäkter utgörs huvudsakligen av medlemskommunernas andelar (31 712 000 euro) som räknas fram med stöd av grundavtalet. Utöver dessa finns bland annat avgifts- och hyresintäkter. Budgeterade kommunandelar för 2025 är 1 615 000 euro högre än budget 2024. Budgeterade understöd och bidrag är 213 000 euro lägre än budget 2024, då budgeten för 2024 innehåller ett anslag om 200 000 euro avseende samarbetsstöd från landskapsregeringen samt kompensation för de ökade kostnaderna för färdtjänst på grund av ändring av taxan för kollektivtrafik. Övriga budgeterade intäktsposter för 2025 är förhållandevis små och/eller ligger nära budget 2024.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader Belopp i 1 000 euro	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget förändr
Löner och arvoden	-15 358	-17 212	-17 327	-115
Lönebikostnader	-3 134	-3 410	-3 279	131
Köp av tjänster	-12 552	-11 633	-12 765	-1 132
Material, förnödenheter och varor	-764	-912	-796	116
Understöd	-1 450	-1 585	-1 825	-240
Hyreskostnader	-1 099	-1 192	-1 387	-195
Övriga verksamhetskostnader	-28	-25	-25	0
Verksamhetskostnader totalt	-34 385	-35 968	-37 403	-1 435

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Personalkostnader

Personalkostnaderna (20 606 000 euro) utgör 55 % av förbundets budgeterade verksamhetskostnader. I personalkostnaderna ingår såväl utbetalningar till förbundets personal som övriga utbetalningar som utgör skattepliktig inkomst hos mottagarna. Till de senare nämnda hör närstående- och familjevårdare, stödpersoner och -familjer samt förtroendevalda. Personalkostnaderna är 16 000 euro lägre i budget 2025 jämfört med budget 2024.

Anslaget för semestervikarier exklusive sociala avgifter har dragits ner med 188 000 euro jämfört med budget 2024. Denna justering baserar sig på en noggrann genomgång av tidigare års anslagsutnyttjande. Vi bedömer att denna minskning kan genomföras genom att införa striktare riktlinjer för anställning av semestervikarier samt genom förbättrad semesterplanering inom våra verksamheter. Vi är medvetna om att denna åtgärd kan innebära vissa utmaningar, men den är nödvändig och genomförbar för att vi ska kunna hålla oss inom budgetramen och samtidigt optimera resursanvändningen.

Vi har också observerat en försiktigt nedåtgående trend i sjukfrånvaron, vilket har bidragit till att även anslaget för sjukvikarier minskas för andra året i rad.

Nuvarande tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft till och med 30.4.2025. De avtalsenliga lönehöjningarna år 2025 är därmed inte kända och har förutom den centrala justeringspotten om 0,8 % från 1.6.2025 budgeterats enligt en fiktiv schablon på 2 %.

Budgeterade sociala avgifter för 2025 utgör totalt 19,515 % jämfört med 20,326 % i budget 2024, vilket bidrar till lägre lönebikostnader i budget 2025.

Nedanstående tabell sammanfattar förändringarna i personalen i budgeten för 2025.

Förändringar i personal	% av heltid	Antal pers	
Fastighetsingenjör	-0,42	-1	5 mån budget 24. Tillsätts ej 2025 som en inbesparing
Extra resurs inom ekonomi	-0,40	0	Tillfällig resurs
Barnatillsyningsman	0,37	1	Tillfällig utökning genom om disponering köptjänst
Socialarbetare, barnskydd	1,00	1	Ordinarie utökning enl. lagkrav
Personlig assistent	-5,78	-5	Uppskattad total resurs
Föreståndare, boendeservice	-0,25	0	Återgång från tillfällig lösning
Närvårdare, boendeservice	-0,45	0	Omfördelning av anslag + en tillsätts ej 2025
Närvårdare, daglig verksamhet	-1,00	-2	Omfördelning av anslag + en minskning
	-6,93	-6,00	

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

- Som en besparingsåtgärd lämnas tjänsten som fastighetsingenjör obemannad under 2025. I budget 2024 fanns anslag för en fastighetsingenjör för fem månader. Tjänsten inrättades 2023, men har ännu ej bemannats.
- Den tillfälliga resursen på ekonomiavdelningen budgeterades till 100 % för 2024, men bemannas för tillfället till 60 % vilket har införlivats i budget 2025.
- Inom familjerätten har man gått in för en tillfällig utökning av barnatillsyningsmän genom en omDispositionering av anslagen för köptjänster.
- Antalet socialarbetare på barnskyddet har utökats redan under 2024 för att möta lagens krav på antalet klienter per socialarbetare.
- Inom personlig assistans har en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster skett redan under 2024.
- Inom specialomsorgen har en omfördelning av budgeterade anslag gjorts mellan enheterna inom boendeservice och daglig verksamhet. Därutöver bedöms bemanningen på daglig verksamhet kunna minska med en närvårdare om 100 % av heltid jämfört med budget 2024. En närvårdare om 100 % av heltid på Mariegatan bedöms kunna lämnas obemannad under 2025 som en besparingsåtgärd. En tillfällig lösning avseende en föreståndare inom boendeservice budgeteras inte fortgå under 2025.

Köp av tjänster

Köp av tjänster (12 765 000 euro) utgör 34 % av budgetens verksamhetskostnader. Budget 2025 är 1 132 000 euro (9,7 %) högre än budget 2024. Större poster inom detta kostnadsslag är köp av boendeplatser/institutionsvård, färdtjänst, hemservice och personlig assistans, vilka utgör cirka 80 % av de köpta tjänsterna.

Personlig assistans verkställs genom egen produktion och genom köptjänst främst via företaget JAG assistans. Klienten kan även vara egen arbetsgivare. Köpta tjänster inom personlig assistans är 930 000 euro högre än budget 2024. Under 2024 har det skett en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster, men också en totalökning av kostnaderna. KST har inte lyckats bemanna den personliga assistansen i egen regi i tillräcklig utsträckning. Generellt sett finns en rekryteringsproblematik inom området som gör egen produktion av service tungrodd. Assistansverksamheten har delvis upphandlats och när JAG Assistans har tagit över delar av uppdraget har assistansen i högre grad bemannats. Den beviljade servicen har kunnat förverkligas i högre utsträckning än tidigare, så att fler klienter har fått sina subjektiva rättigheter tillgodosedda enligt lagstiftningen, vilket lett till betydande kostnadsökningar. En översyn av kriterierna inom assistansen kommer att göras så att man bättre kan säkerställa att var och en får service på rätt samhällsekonomisk nivå. Inom personlig assistans är de betydande kostnaderna knutna till ett fåtal hushåll som har behov av service dygnet runt.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Kostnaderna för **färdtjänst** är 323 000 euro högre än budget 2024. Färdtjänst i enlighet med handikappservicelagen beviljas klienter som är funktionshindrade och där socialvårdslagens stöd för rörligheten är otillräcklig. Kostnaderna för färdtjänst har ökat väsentligt varje år, då fler klienter är i behov av den här typen av service och priset per kilometer har stigit. Man har konstaterat att varje klient numera åker fler färdtjänstresor i större utsträckning än tidigare. Detta kan ha att göra med samhällsutvecklingen i stort, där vi tenderar att bli mer rörliga och i mindre utsträckning spenderar hela fritiden i närområdet. Vi är mer aktiva i fritids- och föreningsliv och gör våra uppköp i centralorter.

Köp av boendeplatser/institutionsvård beräknas på individnivå enligt idag kända placeringar och dygnspriser.

- För köp av boendeplatser/institutionsvård på Åland budgeteras en minskning med 137 000 euro jämfört med budget 2024 tack vare ett lägre antal vårddygn. Kostnaderna per vårddygn har dock stigit.
- Kostnaderna för köp av boendeplatser utanför Åland inom funktionservice och specialomsorg förväntas öka med 316 000 euro jämfört med budget 2024 på grund av avsevärt högre dygnspriser trots ett lägre antal vårddygn.
- Barnskyddets anslag för institutions- och eftervård minskar med 401 000 euro jämfört med budget 2024 tack vare ett minskat antal placerade barn.

Understöd

Anslaget för understöd ökar med 240 000 euro jämfört med budget 2024, vilket kommer av ett ökat anslag för utkomststöd om totalt 303 000 euro. Anslaget för utkomststöd har budgeterats baserat på utfallet för 2024 och en uppskattad ökning om 6 %, utgående från förväntade indexjusteringar och höjd moms. Prognostiseringen av utkomststödet budgetanslag är utmanande, särskilt eftersom det fortfarande är för tidigt att bedöma effekterna av regeringens nedskärningar av de primära sociala förmånerna, så som arbetslöshetsförmåner och bostadsbidrag, och hur dessa förändringar kommer att påverka kostnaderna för utkomststödet.

Hyreskostnader

Hyreskostnaderna är 195 000 euro högre än budget 2024, vilket främst hänför sig till hyror för byggnader och lokaler. I budget 2025 har 2024 års procentuella hyreshöjningar på befintliga hyreskontrakt använts för att kalkylera 2025 års nivå. Under projektet med renovering av Blåbärsstigen måste klienterna flytta ut och därför har hyreskostnader om 96 000 euro för en ersättande lokal tagits upp i budgeten för 2025.

Landskapsandelar

Landskapsandelar budgeteras enligt den prognos som lämnats av Ålands landskapsregering. Denna är 21 000 euro lägre än budget 2024.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Resultat per verksamhetsområde

Resultaträkning	Bokslut	Budget	Budget
Belopp i 1 000 euro	2023	2024	2025
Organisationsstöd			
Verksamhetsintäkter	374	392	412
Verksamhetskostnader	-3 172	-3 457	-3 432
Verksamhetsbidrag	-2 797	-3 065	-3 021
Interna hyresintäkter	1 278	1 399	1 472
Interna hyreskostnader	-78	-81	-62
Netto	-1 597	-1 746	-1 611
Tidigt stöd för barn och familj			
Verksamhetsintäkter	9	25	17
Verksamhetskostnader	-1 726	-2 114	-2 045
Verksamhetsbidrag	-1 717	-2 089	-2 029
Interna hyreskostnader	-154	-152	-183
Netto	-1 871	-2 241	-2 211
Barnskydd			
Verksamhetsintäkter	457	409	455
Verksamhetskostnader	-3 013	-3 534	-3 273
Verksamhetsbidrag	-2 557	-3 126	-2 817
Interna hyreskostnader	-162	-168	-185
Netto	-2 719	-3 294	-3 002
Vuxensocialarbete			
Verksamhetsintäkter	153	335	347
Verksamhetskostnader	-2 423	-2 722	-3 013
Verksamhetsbidrag	-2 270	-2 386	-2 667
Interna hyreskostnader	-88	-138	-141
Netto	-2 358	-2 525	-2 808

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Funktionservice			
Verksamhetsintäkter	611	428	400
Verksamhetskostnader	-12 915	-12 248	-13 663
Verksamhetsbidrag	-12 303	-11 820	-13 264
Interna hyreskostnader	-262	-369	-349
Netto	-12 565	-12 189	-13 613

Specialomsorg			
Verksamhetsintäkter	407	368	389
Verksamhetskostnader	-11 136	-11 894	-11 976
Verksamhetsbidrag	-10 729	-11 526	-11 587
Interna hyreskostnader	-535	-491	-552
Netto	-11 263	-12 016	-12 138

Fördelning av kostnader per kommun

	2022	%	50 %	31.12.2022	%	50 %	totalt
Brändö	12 519 025	1,87 %	296 038,81	450	1,48 %	235 025,50	531 064
Eckerö	16 850 883	2,51 %	398 474,75	939	3,09 %	490 419,89	888 895
Finström	51 706 169	7,71 %	1 222 701,62	2 588	8,52 %	1 351 657,79	2 574 359
Föglö	9 467 549	1,41 %	223 880,21	504	1,66 %	263 228,56	487 109
Geta	6 460 341	0,96 %	152 768,41	507	1,67 %	264 795,40	417 564
Hammarland	27 875 625	4,16 %	659 178,06	1 628	5,36 %	850 270,05	1 509 448
Jomala	122 934 650	18,33 %	2 907 049,56	5 610	18,48 %	2 929 984,62	5 837 034
Kumlinge	6 175 653	0,92 %	146 036,36	306	1,01 %	159 817,34	305 854
Kökar	3 461 294	0,52 %	81 849,61	223	0,73 %	116 468,19	198 318
Lemland	43 453 246	6,48 %	1 027 543,81	2 131	7,02 %	1 112 976,33	2 140 520
Lumparland	7 789 302	1,16 %	184 194,49	360	1,19 %	188 020,40	372 215
Mariehamn	295 208 698	44,03 %	6 980 833,46	11 757	38,73 %	6 140 433,00	13 121 266
Saltvik	38 298 215	5,71 %	905 642,21	1 793	5,91 %	936 446,06	1 842 088
Sottunga	1 959 411	0,29 %	46 334,41	111	0,37 %	57 972,96	104 307
Sund	18 788 464	2,80 %	444 292,93	1 001	3,30 %	522 801,18	967 094
Vårdö	7 571 594	1,13 %	179 046,35	451	1,49 %	235 547,78	414 594
Totalt	670 520 119	100,00 %	15 855 865,07	30 359	100,00 %	15 855 865,07	31 711 730

Uppgifterna för skattekraft och antal invånare nedan baserar sig på 2022 års uppgifter och kommer att uppdateras med motsvarande uppgifter för 2023 då dessa har fastställts. Till bokslutet 2025 kommer 2024 års uppgifter att användas.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Investeringar

Investeringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i euro	2025	2026	2027
Immateriella tillgångar			
Ärendehanteringssystem	20 000		
Lönesystem	45 000	*	
HR-system		30 000	
Vidareutveckling av Abilita Socialvård	20 000		
Rapporterings-/budgeteringssystem	20 000		
AI	15 000		
Utkomststöds kalkylator	15 000		
Administrationssystem familjehem och stödpersoner		15 000	
Maskiner och inventarier			
IT-utrustning	50 000	25 000	
Övriga maskiner och inventarier	80 000	60 000	60 000
Byggnader			
Svedgränd			
Projektering och byggnation**	200 000	4 000 000	4 000 000
Blåbärsstigen			
Projektering och renovering**	350 000	130 000	
Projektering och tillbyggnad**		100 000	1 120 000
Maskrosvägen			
Projektering och tillbyggnad**	30 000	100 000	
Målning av fasader			50 000
Staket			25 000
Åkersvängen			
Takbyte lilla sidan	70 000		
Målning av fasad	40 000		
Renovering av våtrum	40 000	40 000	
Gårdsarbeten			40 000
Nya fönster		20 000	
Projektering och renovering av kök**	30 000	200 000	

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Investeringar	Budget	Plan	Plan
Belopp i euro	2025	2026	2027
Tistelgränd			
Badrumsrenovering	40 000		
Installation FTX**		100 000	
Staket			25 000
Smedjegränd (Solkulla)			
Renovering av våtrum		55 000	55 000
Installation FTX**			100 000
Navigationsskolegränd (Hildas hus)			
Invändiga renoveringsarbeten	40 000		
Fabriksgatan (Fixtjänst)			
Renovering av våtrum	30 000		
Totalt	1 135 000	4 875 000	5 475 000

* Belopp uppskattas efter förstudie/projektering

** Beloppet kalkyleras mer exakt under projekteringen

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Planåren 2026-2027

De behov som framfördes av verksamhetsområdena inför budget 2025 som inte rymdes innanför ramen kvarstår:

- En utökning av barnatillsyningsmannaresurser från 2 till 3 heltidstjänster.
- Utökade resurser inom verksamhetsområdet vuxensocialarbete i form av ytterligare en förmånshandläggare.
- En resurs/anställning på heltid för att förverkliga specialomsorgsklienternas behov av stöd för fritidsaktiviteter.
- Bemanna tjänsten som fastighetsingenjör.
- Vid behov anställning av en närvårdare om 100 % av heltid på Mariegatan.
- Underhållsprojekt på förbundets byggnader om 88 000 euro som skjutits fram.
- Vuxensocialarbetets planerade stödboende.

Ytterligare planer/förändringar på kommande:

- Socialpsykiatriskt lägenhetsboende.
- Den nya funktionshinderlagen förväntas träda i kraft.
- Dagverksamheten Framsteget, som för närvarande finansieras genom ett EU-projekt, planeras att tas över i egen regi.
- Lösningar gällande lokaler (utöver socialpsykiatriskt lägenhetsboende och stödboende)
 - Kontor
 - Tallbacken
 - ESB Lagunen
- Renovering och utbyggnad av Blåbärsstigen
- Byggnation av Svedgränd
- Nyupplåning för de större projekten ger högre finansiella kostnader

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar att förvaltningen jobbar vidare med budgetdokumentet utifrån den vägledning som förbundsstyrelsen ger.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

§ 120/FST 24.9.2024

Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 enligt bilaga.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att bjuda in kommunerna till ett informations- och diskussionstillfälle den 02.10.2024 kl. 18.00 där kommunerna ges möjlighet att lämna synpunkter på det liggande budgetförslaget.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade budget 2025 till kännedom och beslöt att budgeten skickas ut till kommunerna för kännedom med möjlighet att lämna synpunkter senast 18.10. Det beslöts ytterligare att kommunerna bjuds in till ett informations- och diskussionstillfälle den 07.10 kl. 18.00 samt att budgeten godkänns vid styrelsemöte den 25.10 kl. 9.00. Förbundsstämman hålls den 15.11.

§ 129/FST 25.10.2024

Utlåtanden har inkommit från Brändö, Eckerö, Finström, Föglö, Kumlinge, Lemland, Lumparland, Mariehamn och Vårdö gällande budget 2025, se bilaga 3. KST:s svar på utlåtandena finns i bilaga 4.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen föreslår inför förbundsstämman att förbundsstämman godkänner bifogade förslag till budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027, enligt bilaga 5 där kommunernas andel av budget för år 2025 är 31 711 730 euro.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget

§ 28/Förbundsstämman 15.11.2024

Budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027 enligt bilaga 2.
Utlåtanden från kommunerna enligt bilaga 3.
Svar från KST med anledning av utlåtandena enligt bilaga 4.

PROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstämman	15.11.2024	3/2024

Beslut:

Förbundsstämman beslöt godkänna förslaget.